

[Damsgaard.]

For det kommende år er der imidlertid efter forslaget tale om en firdobling af bevillingsreserverne i forhold til VKR-regeringens finansplan. Det er en stigning fra 225 mill. kr. til 900 mill. kr. alene for bevillings- og lovreserverne, altså ud over reserver til pris- og lønstigning. Da VKR-regeringen trådte til i januar 1968, gennemførte den besparelser i det finanslovsforslag, som på det tidspunkt allerede var til behandling i tinget. Det drejede sig om ca. 600 mill. kr. Den nye socialdemokratiske regering går den modsatte vej. På en række områder er man i færd med at slette besparelser, som VKR-regeringen har gennemført; på andre områder er man i fuld gang med at finde nye udgifter. Alene bevillingsreserverne er som sagt forøget med 675 mill. kr.

Hvad disse penge skal bruges til, står endnu ret uklart. Vi har set et par af forslagene. Det drejer sig om børnehavetaksterne, hvor regeringen gerne vil have, at de familier, der ikke er så heldige, at de har kunnet få børnehavesteder til deres egne børn, skal betale endnu mere til de familier, der allerede har været så begunstigede; og det drejer sig om regeringens boligpolitiske forslag, som jeg skal vende tilbage til.

Herudover antyder budgetministeren, at pengene skal gå til forskellige erhvervspolitiske foranstaltninger. Kan ministeren allerede nu oplyse, om man ved beregningen af selskabsskatternes og indkomstskatternes provenu i finanslovsforslaget har taget hensyn til de provenumæssige virkninger af den ekstraordinære adgang til 5 pct.s afskrivning på maskininvesteringer, som vil gælde i 1972-73, og som ministeren et sted har oplyst vil koste 200 mill. kr. i provenutab i 1972-73? Det var rart at vide, om de er med.

Mulighederne for at vurdere det foreliggende forslag er også vanskeliggjort i en anden henseende. Hvor vi i de senest foregående år har haft mulighed for at vurdere de 3-årige budgetter, og hvor vi yderligere i år skulle have haft mulighed for at vurdere disse på baggrund af perspektivplanredegørelsen, har budgetministeren nu udsendt fremlæggelsen af 3 års budgettet til februar næste år. Jeg synes, det er meget beklageligt, om end det måske nok kan være forståeligt, navnlig når budgetministeren

samtidig bebuder yderligere beskæringer deri. Vi må håbe, det lykkes.

Jeg har vist lov at sige, at jeg taler af erfaring, når jeg siger til den højtærede budgetminister, at det ikke er nogen nem opgave, han har taget sig på. Men jeg vil gerne føje til, at det er en nødvendig opgave. Arbejdet er jo ikke gjort nemmere ved, at man er startet med at udvide reserverne for nye aktiviteter. På den anden side kan budgetministeren i denne henseende, kan jeg love ham, regne med en mere sagligt indstillet opposition, end den foregående regering havde. For det er desværre ikke sådan, at man kan nøjes med at skære i unyttige og overflødige opgaver, når man vil spare. Vi skal dog ikke gøre os ringere i folketinget og i finansudvalget, end vi er; den slags ting er der ikke meget af på statens udgifter. Det er derimod et spørgsmål om, hvilke af de mangfoldige, nyttige, gode og ønskelige opgaver vi magter at løse nu, og hvilke vi tvinges til at udskyde, til vi får bedre råd.

I sine glade oppositionsdage — for de var da glade somme tider — kritiserede socialdemokratiet skarpt VKR-regeringens sparebestræbelser og stemte gennemgående imod dem. Det ville de ikke være med til. Man stillede i stedet en lang række forslag, som ville kræve yderligere udgifter. Nu er finansministeren desværre gået; til glæde for ham havde jeg taget en bemærkning om den noksom bekendte „tørvestak“ med, for at citere den nuværende finansminister. Foreløbig har vi fået præsenteret et par af tørvene, nemlig børnehavetaksterne og boligministerens redningsaktion for de store byggeselskaber. Men det aftvinger næsten beundring for budgetministerens mod, når han derefter bebuder, at han ikke blot vil feje resten af tørvestakken af bordet og ikke blot vil fastholde den tidligere regerings begrænsning af stigningstakten på 3 års budgetterne, men at han vil skære yderligere ned på dem, alt sammen ganske vist først til februar næste år.

Vi venter med nogen spænding på ministerens bebudede 3 års budget og på de ændringsforslag til finanslovsforslaget, der følger hermed. Indtil da må vi hæfte os ved det foreliggende forslag, der har fået en så erfaren partifælle til budgetministeren som